

Lovpligtige eftersyn

Indledning

Selvom maskiner og andre tekniske hjælpemidler anvendes og indrettes forsvarligt, er der et behov for et jævnlige eftersyn. I skal sikre jer, at sikkerhedsforanstaltningerne fungerer optimalt, og at maskinerne bliver betjent efter forskrifterne. Maskiner og andre tekniske hjælpemidler skal justeres og vedligeholdes efter leverandørens brugsanvisning.

I skal udarbejde en plan for justering og vedligeholdelse, som omfatter smøring, rengøring, reparation ifølge faste tidsrum og en liste over de ansvarlige medarbejdere. Det skal endvidere fremgå af planen, hvad operatøren er ansvarlig for, og hvordan maskinen evt. skal opbevares, når den ikke er i brug.

Lovkrav

Maskiner, der benyttes jævnligt, skal underkastes et kyndigt, mekanisk og elektrisk eftersyn med højst 2 måneders mellemrum (for dobbeltisolerede maskiner er intervallet 6 måneder), og i øvrigt når maskinen viser tegn på fejl. Under ugunstige omstændigheder kan hyppigere eftersyn være påkrævet.

Eftersyn skal følge leverandørens anvisninger og udføres af en kyndig person. Maskiner skal mærkes effektivt for sidste eftersyn f.eks. med en prægeplade. Der skal føres journal over eftersyn, og I kan med fordel også føre journal over uheld.

Derudover skal I gennemføre eftersyn før ibrugtagning, og hvis hjælpemidlet har været skilt ad f.eks. efter en reparation. I skal følge de anvisninger, som leverandøren har givet om tilsyn og kontrol.

Hvis et teknisk hjælpemiddel udsættes for påvirkninger, der kan medføre beskadigelse og forårsage farlige situationer, skal hjælpemidlet efterses. Det er for at sikre, at kravene til hjælpemidlets indretning og anvendelse overholdes, samt at beskadigelserne konstateres og afhjælpes i tide. Eftersyn skal ske regelmæssigt, og om nødvendigt skal hjælpemidlet afprøves af en sagkyndig. Desuden skal det tekniske hjælpemiddel gennemgå et særligt eftersyn af en sagkyndig, hver gang det har været udsat for specielle forhold, som kan medføre, at anvendelsen ikke er sikkerheds- eller sundhedsmæssigt forsvarlig f.eks. ændringer, uheld, naturomstændigheder eller længere tids stilstand.

Resultaterne af eftersynet skal registreres, opbevares i en passende periode og være tilgængelige for Arbejdstilsynet.

Derudover er der fastsat særlige krav om eftersyn af tekniske hjælpemidler, hvor der er store krav til sikkerheden. Det gælder bl.a. følgende tekniske hjælpemidler:

- Hejseredskaber, herunder elevatorer
- Løfteredskaber
- Transportredskaber
- Spil
- Presser
- Kontrolklasse 2 beholdere (trykluftsbekholdere og F-gas-tanke)
- Centrifuger

Krav i forbindelse med certificering og tilpasset tilsyn

Screening

Hvis den tilsynsførende i forbindelse med gennemgangen af arbejdsmiljøet konstaterer, at maskiner eller tekniske hjælpemidler f.eks. ikke er korrekt justeret eller vedligeholdt, kan den tilsynsførende vurdere, at det er nødvendigt at undersøge om de lovpligtige eftersyn er foretaget efter gældende regler.

Tilpasset tilsyn

I forbindelse med tilpasset tilsyn stilles der for de af virksomhedens tekniske hjælpemidler, som er omfattet af kravet om lovpligtigt eftersyn, krav om, at der har været foretaget lovpligtige eftersyn i overensstemmelse med arbejdsmiljølovgivningens regler for, at virksomheden kan blive placeret i kategori 1 eller 2.

Lovpligtigt eftersyn skal være foretaget af en sagkyndig for følgende tekniske hjælpemidler:

1. Hejseredskaber, herunder elevatorer.
2. Løfteredskaber.
3. Transportredskaber.
4. Spil.
5. Presser.
6. Kontrolklasse 2 beholdere (trykluftsbekholdere og F-gas-tanke).
7. Centrifuger.

Regler og vejledninger

- Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 268 af 18. marts 2005 - lov om arbejdsmiljø
- Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1109 af 15. december 1992 om anvendelse af tekniske hjælpemidler
- Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 670 af 7. august 1995 om ændring af bekendtgørelse om anvendelse af tekniske hjælpemidler
- Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 832 af 27. november 1998 om ændring af bekendtgørelse om anvendelse af tekniske hjælpemidler
- Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 727 af 29. juni 2004 om ændring af bekendtgørelse om anvendelse af tekniske hjælpemidler
- Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 561 af 24. juni 1994 om indretning af tekniske hjælpemidler
- Arbejdstilsynets bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse nr. 669 af 7. august 1995 om indretning af tekniske hjælpemidler
- Arbejdstilsynets bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse nr. 831 af 27. november 1998 om indretning af tekniske hjælpemidler
- Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 509 af 18. juni 1997 om anvendelse af elevatorer m.v.
- At-vejledning B.4.4 af Januar 2005 om Køleanlæg og varmepumper
- Sikkerhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 125002 af 1. juli 2001 "Stærkstrøms bekendtgørelsen"
- Industriens Branchearbejdsmiljøråds "Klar til screening - virksomhedens værktøj" i Jern- og Metalindustrien

Arbejdsmiljøadresser og hjemmesider

Arbejdstilsynet

Landskronagade 33
2100 København Ø
Telefon: 70 12 12 88
E-mail: at@at.dk
Web: www.arbejdstilsynet.dk

Industriens Branchearbejdsmiljøråd

Fællessekretariatet
Postboks 7777
1790 København V
Telefon: 70 23 15 43
Web: www.i-bar.dk
E-mail: i-bar@i-bar.dk

Organisationer

Dansk Industri,

H.C. Andersens Boulevard 18
1787 København V
Telefon: 33 77 33 77
E-mail: di@di.dk
Web: www.di.dk

CO-industri

Vester Søgade 12
1790 København V
Telefon: 33 63 80 42
E-mail: co@co-industri.dk
Web: www.co-industri.dk

Lederne

Vermlandsgade 65
2300 København S
Telefon: 32 83 32 83
E-mail: lederne@lederne.dk
Web: www.lederne.dk

Dansk Metal

Nyropsgade 38
1780 København V
Telefon: 33 63 20 00
E-mail: danskmatal@danskmatal.dk
Web: www.danskmatal.dk

3F

Fagligt Fælles Forbund
Kampmannsgade 4
1790 København V
Telefon: 33 14 21 40
E-mail: 3f@3f.dk
Web: www.3f.dk

Lovpligtige eftersyn i praksis

Det er en god idé at lave en mappe, der indeholder en liste/logbog over alle de maskiner og tekniske hjælpemidler, hvor der er krav om periodiske lovpligtige eftersyn, hvornår de sidst er blevet eftersat og af hvem, og hvornår de skal efterses igen.

Det er også en god idé at udpege én person i virksomheden, som har ansvaret for at opdatere mappen, og som skal sørge for, at de periodiske lovpligtige eftersyn finder sted inden for tidsfristen.

Sørg også for at lave en procedure, der sikrer, at nye maskiner og tekniske hjælpemidler, hvor der er krav om periodiske lovpligtige eftersyn, kommer ind i mappen og bliver vedligeholdt.

Eksempel for en procedure for lovpligtige eftersyn af tekniske hjælpemidler

På følgende områder udføres der, minimum én gang årligt, eftersyn og sikkerhedskontrol i overensstemmelse med arbejdsmiljølovgivningens regler. Eftersynene skal udføres af fagligt og autoriseret personale på:

- 1) Automatiske porte.
- 2) Løfteredskaber.
- 3) Truck
- 4) Brandmateriel.
- 5) Kompressor anlæg.

Mærkning af sidst gennemførte og næste eftersyn skal tydeligt findes på udstyret nævnt ovenfor.

Hvis et af ovenstående hjælpemidler udsættes for påvirkninger, ud over hvad udstyret er beregnet for, eller beskadigelse, der kan forårsage farlige situationer eller ved mistanke derom, skal fagligt personale tilkaldes for afhjælpning eller afklaring af materiellets tilstand.

Dokumentation for udført eftersyn skal udarbejdes af den udførende servicereparatør med angivelse af evt. fejl eller mangler samt gennemførte reparationsarbejder. Eftersyn- og reparationsrapporter arkiveres ved produktionschefens foranstaltning.

Eksempler på mærkning ved eftersyn gennemført på porte.

Porten er eftersyet og overholder gældende lovgivning

Eftersynet påviste fejl og mangler af sikkerhedsmæssig karakter

